

Protokół nr 31/I/2017

**posiedzenia Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 30 stycznia 2017 r.**

I. Obecność na posiedzeniu:

członkowie Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej RM
stan - 11
obecnych – 11

Listy obecności radnych oraz gości stanowią **załączniki nr 1 i nr 2** do protokołu.

Zaproszenia dla radnych oraz gości stanowią **załączniki nr 3 i nr 4** do protokołu.

II. Proponowany porządek obrad:

1. Przyjęcie Sprawozdania z działalności Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej za 2016 r.
2. Przyjęcie planu pracy Komisji na 2017 rok.
3. Informacja na temat realizacji projektu pilotażowego w zakresie rewitalizacji dla miasta Łodzi pn. *Opracowanie modelu prowadzenia rewitalizacji obszarów miejskich na wybranym obszarze w Mieście Łodzi – etap 2.*
4. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

III. Przebieg posiedzenia.

Po stwierdzeniu kworum, na podstawie podpisów złożonych na liście obecności **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** otworzyła posiedzenie. Przewodnicząca przypomniała, że porządek posiedzenia został przekazany radnym w zaproszeniach na posiedzenie.

Zapytała, czy są jakieś uwagi do zaproponowanego porządku obrad Komisji.

Nikt się nie zgłosił.

W związku z brakiem uwag **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** przeszła do głosowania zaproponowanego porządku obrad.

Komisja w głosowaniu: przy 6 głosach „za”, braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się” przyjęła zaproponowany porządek obrad.

Wobec powyższego **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** przeszła do realizacji zaproponowanego porządku obrad.

Ad. 1. Przyjęcie Sprawozdania z działalności Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej za 2016 r.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak zapytała, czy do przesłanego drogą emailową Sprawozdania z działalności Komisji są jakieś uwagi.

W związku z brakiem uwag, przewodnicząca Komisji przeszła do głosowania nad przyjęciem Sprawozdania z działalności Komisji.

Komisja w głosowaniu: 6 głosami za, brakiem głosów przeciwnych i wstrzymujących się przyjęła Sprawozdanie z działalności Komisji.

Sprawozdanie z działalności Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej Rady Miejskiej w Łodzi za 2016 r. stanowi **załącznik nr 5** do protokołu.

Ad. 2. Przyjęcie planu pracy Komisji na 2017 rok.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak zapytała, czy do przesłanego drogą emailową projektu Planu pracy Komisji na 2017 rok są jakieś uwagi.

W związku z brakiem uwag, **przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** przeszła do głosowania nad przyjęciem projektu Planu pracy Komisji na 2017 rok.

Komisja w głosowaniu: 8 głosami za, brakiem głosów przeciwnych i wstrzymujących się przyjęła Plan pracy Komisji na 2017 rok.

Plan pracy Komisji Promocji Miasta i Współpracy Zagranicznej Rady Miejskiej w Łodzi na 2017 rok stanowi **załącznik nr 6** do protokołu.

A. 3. Informacja na temat realizacji projektu pilotażowego w zakresie rewitalizacji dla miasta Łodzi pn. Opracowanie modelu prowadzenia rewitalizacji obszarów miejskich na wybranym obszarze w Mieście Łodzi – etap 2.

Informację przedstawiła **kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk**. Od lipca 2014 roku do września 2016 roku Miasto Łódź realizowało pierwszy projekt pilotażowy. Był to projekt na zlecenie ówczesnego Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, finansowany w 85 % ze środków unijnych i w 15 % dofinansowany z budżetu państwa. Ten projekt, o którym dzisiaj powiem jest drugim etapem, w pewien sposób jest kontynuacją, z drugiej strony jest odpowiedzią, czy chęcią sprawdzenia pewnych modeli i rozwiązań, które powstały w ramach pierwszego pilotażu. Ten projekt zakłada osiem działań pilotażowych. Pierwsze działanie to tzw. Modelowe przeprowadzki - orientacja na mieszkańca. Jak Państwo wiecie, największym dla nas wyzwaniem, jeśli chodzi o rewitalizację zanim jeszcze ruszą różne prace inwestycyjne są przeprowadzki, czyli tak naprawdę takie działania, które mają na celu wykwaterowanie mieszkańców z kamienic przeznaczonych do remontu poprzez wskazanie im lokali zamiennych czy tymczasowych, docelowych. W skali projektów 1-8. było to w granicach 2000 rodzin. Jak się okazało największym problemem jest komunikacja pomiędzy Urzędem a mieszkańcami. Zazwyczaj teraz już jest tak, że jak się spotykamy z mieszkańcami to słowo rewitalizacja kojarzy im się z pewną zmianą, ale także z pewnym zagrożeniem, z czymś niewiadomym. Te modelowe przeprowadzki zakładają powołanie ośmiu gospodarzy obszarów, czyli takich osób do bezpośredniego kontaktu

z mieszkańcami, które z jednej strony będą odpowiadały za koordynację tych przeprowadzek, z drugiej strony będą pierwszym kontaktem z mieszkańcem. Ponadto chcielibyśmy kontynuować to, co było w pierwszym pilotażu. Tam były fajranty, czyli miejsca spotkań z mieszkańcami bezpośrednio u nich na podwórkach. Gospodarz bezpośrednio oprócz tego, że będzie miał dyżury z mieszkańcem na miejscu, ma informować o tym, co się dzieje, ewentualnie zbierać pytania i szukać na nie odpowiedzi. To ma być taka osoba, która usiądzie z mieszkańcem, napisze podanie, pismo do Urzędu czy wręcz nawet przyjdzie z tym mieszkańcem do Urzędu. Mimo, że tak naprawdę projekt zakłada skupienie się na tych mieszkańcach, którzy wynajmują czy są najemcami miejskich kamienic, chcielibyśmy, żeby to była taka osoba, która będzie budowała pewną sieć na terenie, czyli będzie skupiała organizacje pozarządowe i podmioty działające na danym obszarze. Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że problemy, które mają mieszkańcy na obszarach 1-8 na obszarze zdegradowanym są to problemy wielopłaszczyznowe. Stąd założyliśmy powołanie jeszcze ośmiu latarników społecznych. Latarnik społeczny ma być taką osobą, która będzie skupiała i w pewien sposób trochę scalała pomoc, którą w tej chwili świadczy asystent rodziny, pracownik społeczny, doradca w Państwowym Urzędzie Pracy, Powiatowym Urzędzie Pracy, może trochę pedagog, psycholog, czyli taki indywidualny doradca, opiekun rodziny, który ma pracować z tą konkretną rodziną. Ma to być nowy model pewnego pracownika socjalnego. Być może w przyszłości byłby to ktoś, kto przeniósłby się do MOPS i też świadczyłby taką kompleksową pomoc. Chcemy żeby latarnicy mieli przydzieloną liczbę rodzin, natomiast żeby nie byli związani bezpośrednio z obszarem, tylko pracowali w projektach 1-8. To ma być też taka osoba, która ewentualnie usiądzie i z rodziną zastanowi się jak powinien wyglądać budżet rodziny, bo być może z tego wynikają problemy związane z niepłaceniem czynszu itd. Poprzez latarników i gospodarzy chcemy bezpośrednio docierać do mieszkańców, przekazywać spójną informację dotyczącą procesu rewitalizacji a także niwelować pewnego rodzaju niepokoje związane z procesem przeprowadzek. Chcielibyśmy w ramach tego programu pilotażowego stworzyć model domu pokoleniowego i zasiedlić budynek przy Wólczańskiej 168 i sprawdzić jak to rzeczywiście działa. W Polsce podobne, ale nieco inne programy działają już w Warszawie i Pradze. Łódź miałaby szansę stać się pionierem, jeśli chodzi o dom wielopokoleniowy. Trzecie działanie to tzw. modelowa wspólnota. Tutaj przede wszystkim chcemy się skupić na mieszkańcach tych kamienic, które były remontowane w ramach programu Mia100 Kamienic. Podczas pierwszego pilotażu i spotkań z mieszkańcami okazało się, że kamienice zasiedlone po pracach remontowych funkcjonują teraz tak, jak wszystkie blokowiska, czyli ludzie się wprowadzają, ale właściwie się nie znają. Tutaj chcielibyśmy podjąć takie działania animacyjne poprzez współpracę z organizacją pozarządową, znaleźć operatora i poprzez różne działania, mikrogranty w jakiś sposób doprowadzić do aktywności tych mieszkańców. Mamy nadzieję, że nie będzie to jednorazowe działanie, ale zostanie utrwalone na przyszłość. W ramach tego działania chcielibyśmy także popatrzeć, co się dzieje z blokiem na ul. Kaliskiej, zwrócić szczególną uwagę na działania partycypacyjne, które zostaną podjęte w tym obiekcie. Kolejnym działaniem będzie opracowanie modelu funkcjonowania Centrum Usług Społecznych, które będzie mieściło się przy ul. Pogonowskiego 34. Chcemy tutaj też połączyć i opisać pewien model, zastanowić się kto powinien tym zarządzać. Chcielibyśmy aby tam znajdowało się centrum aktywnego seniora, centrum treningu umiejętności społecznych, klub integracji społecznej, ale na pewno też coś, co byłoby podwórkowym klubem wielopokoleniowym. Chcemy żeby to była przestrzeń do działalności organizacji pozarządowych. Działanie 5 czyli

Wsparcie i ochrona lokalnej przedsiębiorczości. W ramach działania planujemy zatrudnienie specjalisty ds. komunikacji z przedsiębiorcami, który będzie odpowiedzialny za wsparcie i współpracę z właścicielami lokali użytkowych z obszaru rewitalizacji. Do obowiązków specjalisty należeć będzie bezpośredni kontakt z przedsiębiorcami, udzielanie informacji o planowanych zmianach w ich otoczeniu oraz zebranie ich uwag i opinii a także wypracowanie rozwiązań dla pojawiających się problemów. Ponadto to działanie zakłada opracowanie regulaminów konkursów celowych zgodnie z potrzebami zdiagnozowanymi w ramach Pilotażu I, min. modele konkursów najmu dedykowanego. Następnym działaniem są Działania edukacyjne. Działania te skierowane będą do urzędników UMŁ, administratorów oraz kierowników rejonów obsługi najemców, dyrektorów szkół publicznych i niepublicznych, nauczycieli pracowników MOPS, pracowników organizacji pozarządowych, latarników, gospodarzy oraz pracowników instytucji zaangażowanych w działania rewitalizacyjne. Bardzo ważne, jeśli chodzi o komunikację, cały proces rewitalizacji i powodzenie tego procesu jest przyjrzenie się sposobowi zarządzania tym procesem w Urzędzie, ponieważ do Gminnego Programu Rewitalizacji zarządzanie GPR i rewitalizacją zostało wpisane dość lakonicznie. Do końca uczymy się pewnych rzeczy i musi się to nieco zmienić. Do GPR został wpisany Komitet Sterujący ds. Rewitalizacji, miejski zespół ds. rewitalizacji jako zespół roboczy, ale również Komitet Rewitalizacji, który zacznie pracować w połowie kwietnia. Na pewno mamy taką świadomość, że nie da się rewitalizacją zarządzać w sposób sektorowy. W pionie to musi być przekrojowe, międzywydziałowe. Tutaj chcielibyśmy w ramach tego Pilotażu wypracować pewien model, popatrzeć jak to wygląda teraz, jak powinno docelowo, na pewno z udziałem zewnętrznych ekspertów. Wartość całego projektu to 4 mln 741 tys. zł. Chcielibyśmy przede wszystkim, żeby z jednej strony powstały pewne modele, żeby były sprawdzone, z drugiej strony, żeby być blisko ludzi i przekazywać im rzetelną informację i żeby ta informacja była spójna do wewnątrz Urzędu i na zewnątrz.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak otworzyła fazę pytań.

Radny p. Władysław Skwarka: w zeszłym tygodniu odbyłem poważną rozmowę z Panią Prezydent, która zgodziła się ze mną, iż wszystkie parterowe mieszkania znajdujące się w rewitalizowanych kamienicach powinny być przystosowane dla osób niepełnosprawnych. W prezentowanym programie nie ma niczego, co by dotyczyło 14 % mieszkańców Łodzi. Uczłowieczenie tego projektu, o co się tutaj boicie, byłoby idealną rzeczą, która daje możliwość spojrzenia na osoby niepełnosprawne z innego punktu widzenia, przez tych, którzy jeszcze tego nie widzieli, albo nie znają. Przeznaczenie tych mieszkań na parterze dla osób niepełnosprawnych daje możliwość wpisania takich działań do katalogu kosztów kwalifikowanych, jeśli chodzi o unijne środki finansowe, bo jest to jakiś program. Natomiast we wskaźnikach produktu nie ma o tym mowy, więc może warto byłoby to wprowadzić już na tym etapie. W drodze do Pani Prezydent jest oficjalne pismo w tej sprawie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Sądzę, że to byłoby bardzo ciepłe i uczłowieczające, jeśli chodzi o sam program rewitalizacji. Czy taki element mógłby jeszcze zostać dopisany do tego projektu, tak aby można było go dalej prowadzić już przy ewentualnych przetargach na każdy z tych ośmiu obszarów?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie ma takich działań w tym projekcie pilotażowym. Przy projektowaniu, powstawaniu programów funkcjonalno – użytkowych dla projektów 1-8 nie zapomnieliśmy o niepełnosprawnych, ponieważ

są planowane tzw. mieszkania chronione, mieszkania treningowe, mieszkania wspomagane. Na każdym z ośmiu obszarów jest minimum osiem takich mieszkań. Mieszkania te przeznaczone są dla osób z różną niepełnosprawnością. Założenie jest takie, że w parterach kamienic, które idą do remontu są lokale użytkowe. We wszystkich kamieniach, gdzie przewidziane są przewidziane jakiejkolwiek funkcje społeczne, wszędzie są windy. W związku z tym, tutaj dostępność tych lokali jest zdecydowanie większa niż dotychczas. Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. wprowadzania konwencji ONZ bardzo zwracała uwagę na uniwersalne projektowanie. Ponadto przewidujemy realizację szeregu działań miękkich w ramach cross – finansingu.

Radny p. Władysław Skwarka: uważam, że osiem mieszkań na takim obszarze to bardzo mało. Czy do tego programu można jeszcze dopisać takie mieszkania?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie można tego zrobić, bo ten program jest realizowany od 1 stycznia. W takiej formie został zatwierdzony przez Ministerstwo jako wniosek. Projekt zakłada pewne konkretne działania. Nie ma jednak działań bezpośrednio skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

Radny p. Władysław Skwarka: to musi się zmienić. Moim zdaniem i zdaniem Pani Prezydent nieodzownym jest, aby we wszystkich niefrontowych kamienicach, gdzie będą lokale mieszkalne, na każdym parterze powinny być one dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Myślę, że Pani Prezydent zgodzi się z moją opinią i w takim tonie wystosuje odpowiedź do PFRON. Szukam pewnej furtki, żeby uczłowieczyć ten program, bo przy tworzeniu tego programu zapomnieliście o tych, którzy są najślabi, czyli o niepełnosprawnych. Jeszcze raz chciałbym prosić, aby wystąpić z jakimś aneksem do Ministerstwa o to, że chcecie uczłowieczyć ten program i dodać to. Wydaje mi się, że jest jeszcze czas na to, żeby to przeprowadzić.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak: myślę, że Biuro ds. Rewitalizacji znajdzie jakieś rozwiązanie. Myślę, że są inne możliwości, jak choćby napisanie kolejnego projektu uzupełniającego, ponieważ jak wszyscy dobrze wiemy w trakcie trwania projektu nie zawsze są możliwe aż tak rewolucyjne zmiany, ale warto spróbować. Warto również pomyśleć perspektywicznie, żeby napisać kolejny projekt spełniający oczekiwania Pana radnego.

Radny p. Władysław Skwarka: mam tylko jedną prośbę, że jeżeli ktoś mówi o czymś, iż ten program ma się udać to bez tych 14 % łodzian się nie uda. Miasto musi w takim programie rewitalizacyjnym pamiętać o niepełnosprawnych. Sądzę, że Ministerstwo również bardzo pozytywnie patrzyłoby na tego typu zmiany.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak: rozumiem, że Biuro weźmie sobie do serca te uwagi.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: tak naprawdę przy rewitalizacji ileś tych działań jest przewidzianych w ramach cross – finansingu. To są też działania miękkie, o których będziemy mogli więcej powiedzieć za dwa, trzy miesiące. Pilotaż ma inne zadania, inne założenia.

Radny p. Władysław Skwarka: czyli Pilotaż nie dotyczy osób niepełnosprawnych.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: Pilotaż nie dotyczy osób niepełnosprawnych, natomiast to nie znaczy, że w ramach rewitalizacji nie będzie działań

skierowanych do osób niepełnosprawnych i do mieszkańców, po to, żeby o tych osobach niepełnosprawnych mówić. W programach funkcjonalno – użytkowych znajdują się pewne rozwiązania dotyczące uniwersalnego projektowania, bo to nie są tylko osoby niepełnosprawne, są to także osoby starsze.

Radny p. Władysław Skwarka: nie mówiłem o niepełnosprawności biologicznej, czy faktycznej wynikającej z orzeczeń, ale mówię o ludziach, którzy mają kłopoty z poruszaniem się.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: mogę jeszcze popatrzeć, w jaki sposób da się w tym momencie przy przetargach zapisać wyraźnie o tej pewnej dostępności przy formule Zaprojektuj i wybuduj, przy tych konkretnych nieruchomościach.

Radny p. Władysław Skwarka: rozumiem, że do tego programu nie chcecie tego dopisać?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie. Ten program dotyczy innych działań modelowych ustalanych długo z Ministerstwem. Mogę zaznaczyć, że dom wielopokoleniowy na Wólczańskiej 168 będzie budynkiem dostosowanym w całości dla osób niepełnosprawnych i nie widzę tutaj problemu, żeby opracowując model przewidzieć udział czy wręcz założyć, czy powinna tam być osoba niepełnosprawna.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: jak Państwo wyobrażacie sobie dokonanie analizy bieżącej, jeśli chodzi o budynek na ulicy Kaliskiej?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: jeśli chodzi o modelowe przeprowadzki i to, co w tej chwili robimy, to system jest taki, że jeżeli osoby się gdzieś przeprowadziły to w tym momencie chcemy wkroczyć, ale wkroczyć przez tych latarników, kiedy mamy informację, że najemca zalega z dwukrotnym czynszem. Wtedy latarnik wkroczy i z tą rodziną popracuje, zobaczy, doradzi, żeby ten czynsz nie rósł do trzech czy czterech zaległości. Natomiast te działania o modelowej wspólnocie mają na celu uaktywnienie mieszkańców. Poprzez działania trochę oddolne, osoby te mają mieć animatora, który będzie z nimi pracował, ale to od nich ma wyjść propozycja wykonania jakiś działań. Mamy pewne doświadczenia po pierwszym Pilotażu. Tam również był program mikrograntowy, gdzie bardzo różne podmioty zgłaszały swoje propozycje czy pomysły. Każde takie działanie było dofinansowywane maksymalnie w wysokości 5 tys. zł. Wpłynęło prawie 100 wniosków z najróżniejszych wspólnot. Były to zarówno organizacje pozarządowe, a także było to 10 mieszkańców, którzy chcieli coś zrobić. To działanie będzie podobne, ale ma być adresowane przede wszystkim do mieszkańców 20 kamienic z programu Mia100 Kamienic z obszaru rewitalizacji plus blok na ulicy Kaliskiej. Mamy nadzieję, że jeżeli taki konkurs grantowy odbędzie się w 2017 i 2018 roku, ciągłość tych działań będzie na tyle utrwalająca pewne postawy, czy pewne zachowania, że ci mieszkańcy się ze sobą poznają i będą chcieli coś wspólnie robić. Musimy sprawdzić, jak to będzie działać na Kaliskiej.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: jak będzie się odbywała rekrutacja na stanowisko latarnika?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: zakładamy, że gospodarze i latarnicy będą to osoby zatrudnione na umowę o pracę. Jeżeli chodzi o gospodarzy to nabór zakończył się w styczniu tego roku. Na osiem miejsc zgłosiło się 40 osób. Mam nadzieję, że spośród zgłoszonych wybierzemy osiem najwłaściwszych. Jeżeli chodzi o latarników to nabór albo już ruszył, albo ruszy lada dzień. Chcemy, żeby to były osoby zatrudnione na czas trwania projektu.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: jakie musi mieć kwalifikacje?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: z jednej strony musi mieć odpowiednie wykształcenie. Natomiast my przede wszystkim chcemy, żeby to były osoby otwarte i takie, które z założenia będą reprezentować taką postawę, że się da. To ma być osoba, która musi się poruszać między MOPS, PUP, kuratorem sądowym, między szkołą, pedagogiem. Ma to być osoba dyspozycyjna, otwarta, ale też chcemy, żeby to były osoby przygotowane np. po pedagogice, psychologii. Na początku myśleliśmy, żeby były to osoby, które mają wykształcenie pracowników socjalnych, ale się okazuje, że nie będzie to łatwe i chyba jednak z tego zrezygnowaliśmy na pewnym etapie.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: czy musi mieć kurs samoobrony?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: w projekcie zakładamy pewne przeszkolenie tych osób. Zobaczymy, czego będzie najbardziej brakowało. Mogę powiedzieć, że jeśli chodzi o latarnika społecznego, to właściwie skończyliśmy pisać opis przedmiotu zamówienia na wyłonienie eksperta, który opracuje model. Przede wszystkim musimy się zastanowić, w jaki sposób robić rekrutację mieszkańców do pomocy, żeby oni w ogóle rokowali i chcieli, żeby im pomóc. Jest kwestia wzoru umowy, która będzie podpisywana z mieszkańcem, ochrony danych osobowych, wypełniania ankiet, pewnych ścieżek i procedur w kontekście współpracy z różnymi instytucjami. Model jest dość szeroki i chcemy żeby później latarnik miał poradnik, gdzie będą opisane te najważniejsze rzeczy.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: kiedy będą pierwsze wymierne efekty tej akcji?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: myślę, że gospodarze i cały zespół projektowy ruszą około 20 lutego. Na pewno wcześniej ogłosimy przetarg związany z wyborem eksperta do opracowania modelu latarników. Mam nadzieję, że cały program ruszy w kwietniu. Jeżeli chodzi o modelową wspólnotę, to w marcu chcemy ogłosić konkurs na operatora. Jeżeli chodzi o firmę od zarządzania to z tym nieco poczekamy, bo nie da się zrobić wszystkiego na raz. Natomiast chciałabym, żeby w marcu gospodarze byli już w terenie.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: życzę powodzenia. Na marginesie powiem, że kiedyś ze strony dzieci z Górnej padł pomysł, aby przy ich pomocy nakręcić film o ich życiu i zajęciach poza szkolnych. Film powstał we współpracy z Łódzką Szkołą Filmową. Film wyglądał tak, że dzieci przychodzą z lekcji, rzucają teczki, tornistry i w okresie wiosenno - letnim wchodzą na dachy i tam spędzają całe popołudnia aż do wieczora. Uważam, że rola latarnika nie będzie łatwa. Jeśli chodzi o wybór latarnika, to trzeba będzie podejść do tego z dużą czułością i trzeba się bardzo mocno zaangażować w to, żeby ta osoba również była mocna psychicznie. Latarnika czeka niesamowite wyzwanie, żeby dotrzeć do trudnej łódzkiej społeczności.

Radny p. Marcin Zalewski: na czym będzie bazowała promocja tego projektu, poza działaniami czysto edukacyjnymi?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: bardziej o promocji myślimy w działaniu „zarządzanie”. Z jednej strony zależy nam na promocji, a z drugiej strony promocją dla mnie w przypadku tego projektu jest sprawna i spójna komunikacja. Z jednej strony do wewnątrz Urzędu, czyli to co jest związane ze szkoleniami i z tym, że nie każdy urzędnik wie o procesie, o tym co się dzieje w Łodzi. Chcemy tutaj przede wszystkim skierować szkolenie i pomoc osobom, które mają kontakty bezpośrednio z mieszkańcami.

Radny p. Marcin Zalewski: czyli szeroko pojęta komunikacja pomiędzy urzędnikami.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: ale również komunikacja na zewnątrz, czyli z jednej strony ta komunikacja była przez gospodarzy, przez latarników. Zdecydowanie uważamy, że za mała jest wiedza administratorów nieruchomości. To są osoby, które muszą mieć wiedzę, bo to one powinny odpowiedzieć na wszystkie pytania mieszkańca.

Radny p. Marcin Zalewski: czy szkoleniami z zakresu komunikacji będą objęci pracownicy Zarządu Lokali Miejskich?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: w przypadku pracowników Zarządu Lokali Miejskich myślę tutaj o tych administratorach. Natomiast są to te osoby, które mają kontakt z mieszkańcami w sprawach np. lokali socjalnych, zamiennych. Przede wszystkim chodzi nam tutaj o takie miękkie umiejętności.

Radny p. Marcin Zalewski: chciałbym zapytać o dom wielopokoleniowy. Wiem, że inicjatorem powstania tego domu jest organizacja pozarządowa. Państwo przewidujecie zatrudnienie operatora i budowę modelu w tym zakresie. Czy planujecie Państwo w jakikolwiek sposób kooperować w tym zakresie z tą organizacją? Tak jak rozmawialiśmy, ta organizacja miałaby mieć jakieś umocowanie, jeszcze nie wiemy jakie, ale z racji tego, że to oni są inspiratorem dla Miasta i udało się przekonać Panią Prezydent, że warto w ten dom zainwestować, czy planujecie wykorzystać do tego potencjał tej organizacji?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: na pewno nie chcielibyśmy wyrzucić do kosza pracy, która została wykonana, bo wiem, że ona od jakiegoś czasu trwa. Mam nadzieję, że w tej chwili będzie to w postaci jednego zespołu. Natomiast zakładamy tutaj jednak też udział takiego eksperta zewnętrznego, operatora, który trochę na to popatrzy. Mamy świadomość taką, że większość inicjatyw w Mieście rozbija się o to, że np. czegoś się nie da, że nie ma pewnych rozwiązań prawnych, nie ma chęci. Czasami jest potrzeba, żeby ktoś rzeczywiście z boku na to spojrział i powiedział, że się da. Natomiast my w ogóle tutaj zakładamy, że organizacje pożytku publicznego są bardzo ważnym partnerem w tych działaniach i uważamy, że taka współpraca jest jak najbardziej konieczna i wskazana.

Radny p. Marcin Zalewski: chciałbym, żeby ta organizacja miała swoje umocowanie w tym projekcie, żeby nie było takiej sytuacji, że pomija się kogoś kto zainspirował Miasto do stworzenia tego typu inicjatywy.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: mamy świadomość jak to powstało i skąd się wziął ten pomysł.

Radny p. Marcin Zalewski: czy Państwo prowadziliście rozmowy z Zarządem Lokali Miejskich i MOPS, w jaki sposób połączyć funkcję latarnika z funkcją super koordynatora kilku rodzin. Z doświadczenia można powiedzieć, że jeżeli tylko i wyłącznie latarnik będzie umocowany poprzez projekt unijny i pilotaż, który będzie realizowany, a nie będzie umocowany w przestrzeni tych Urzędów, to współpraca latarnika z tymi urzędami będzie kiepska. Latarnik będzie konkurencją dla urzędników, będzie tym dobrym, który będzie się starał a reszta będzie oponowała.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: rozmowy były prowadzone na etapie tworzenia w ogóle samego projektu. Na początku był taki pomysł, żeby latarnik w ogóle wszedł w strukturę MOPS, ale później stwierdziliśmy, że on jednak zginie z tego

powodu, o którym wspomniał Pan radny. MOPS jak najbardziej uczestniczy w tych rozmowach i staramy się przez te działania pokazywać, że jest naszym ważnym partnerem, bo to pracownicy MOPS znają te realia. Wręcz na początku chcielibyśmy, żeby to MOPS wskazał te rodziny, którym trzeba pomóc, gdzie może rzeczywiście za mało czasu ma ten pracownik socjalny a latarnik poprzez kompleksową pomoc jest w stanie bardziej z rodziną popracować. Natomiast model też przewiduje ułożenie relacji z różnymi instytucjami. Mamy świadomość, że nie jest to proste, ale chcielibyśmy, żeby ten model był wzorem jakiegoś pracownika, animatora danej wspólnoty mieszkaniowej, który będzie osiągać sukcesy w swojej pracy. Poza tym jesteśmy w kontakcie z pracownikami socjalnymi, którzy przeszli szkolenia z zakresu rewitalizacji. Tam też są różni pracownicy, są tacy, którzy są bardzo chętni, deklarują chęć współpracy i pomocy, pokazania pewnej znajomości terenu. Natomiast są również tacy, którzy rzeczywiście są już trochę zmęczeni i twierdzą, że się nie da. Na etapie tworzenia projektu podjęliśmy decyzję, że latarnicy jednak są w zespole projektowym i w tej chwili są w Biurze ds. Rewitalizacji przy współpracy MOPS, ale nie wchodzą w strukturę MOPS.

Radny p. Marcin Zalewski: jeśli chodzi o modelowe przeprowadzki, uważam, że włączenie tam pracowników Zarządu Lokali Miejskich, którzy w odpowiedni sposób będą w stanie wytłumaczyć pewne zależności, czy np. się wprowadzać, czy wyprowadzać, jest bardzo ważne. W mojej opinii dzisiaj to nie funkcjonuje a Zarząd Lokali Miejskich traktuje klienta jak intruza. Jeżeli to nie zostanie w jakikolwiek sposób wypracowane to rewitalizacja społeczna nie będzie miała żadnego sensu.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: mamy taką świadomość i tak naprawdę ten Pilotaż jest odpowiedzią na pewne braki, na to co widać po dwóch latach pracy, po pierwszym pilotażu. Pierwszy Pilotaż z jednej strony miał inne zadanie, z drugiej strony wtedy, kiedy był realizowany nie mieliśmy obszaru rewitalizacji, to była strefa wielkomiejska, był to bardzo ograniczony obszar. Trudno zatem porównywać te dwa projekty. Natomiast to, co nam wyszło, na podstawie analiz na niewielkim obszarze i z pracy Biura, to min., że najtrudniejsza jest tak naprawdę ta relacja, ale również komunikacja, brak wiedzy o tym, co robimy, że sposób zarządzania jest niespójny i nie kompleksowy. To musimy zmienić, bo inaczej przez te najbliższe lata będzie nam bardzo trudno i efekt pewnie będzie mizerny.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: mam pytanie odnośnie wykorzystania budynku przy ulicy Pogonowskiego34. Czy to są na razie plany, czy jesteście bardziej zaawansowani, czy chcecie stworzyć taki Pilotaż jaki pierwsi w kraju, że to miejsce będzie w taki sposób zagospodarowane, jak to wygląda?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: pierwsi w kraju będziemy na taką skalę, ponieważ budynek jest bardzo duży i przestrzeń jest duża. W tej chwili istnieją jakieś cetusy, ale jest to Centrum Treningu Umiejętności Społecznych. Są to inicjatywy prowadzone głównie przez organizacje pozarządowe typu Gdańsk, Wrocław, Poznań. I dzieje się to na niewielką skalę. Natomiast tutaj jest sporo możliwości. Jesteśmy o tyle zaawansowani, że tworząc programy funkcjonalno – użytkowe musieliśmy już określić pewne funkcje. Mamy określone, że w budynku frontowym mają być mieszkania treningowe, część w stanie deweloperskim, natomiast lewa strona ma być przeznaczona na Centrum Seniora, Klub Integracji Społecznej. Planowaliśmy, żeby prawa strona była dla organizacji pozarządowych, które będą zbliżone działalnością z usługami, czy szeroko pojętą pomocą

społeczną. Ponadto na dole w budynku frontowym myślimy o dużej świetlicy, klubie podwórkowym. Nie wiemy, kto ma być operatorem, czy Zarząd Lokali Miejskich, czy ta część społeczna MOPS. To musi powstać w modelu, bo to są rzeczywiście bardzo ważne szczegóły. Nadmienię, że ostatnio Wydział Zdrowia zgłosił się, iż jest zainteresowany Miejskim Centrum Seniora. Zgłosił się także Caritas, który wcześniej z nami nie rozmawiał, że w jakiś sposób byłby zainteresowany włączeniem się w te działania. Natomiast też musimy mieć świadomość, że wybierając operatora musi odbyć się procedura konkursowa. Zdecydowanie chcemy, żeby to był zespół pod okiem eksperta, ale żeby zdecydowanie wszyscy ci, którzy są potencjalnie zainteresowani działaniem tam, brali udział w opracowywaniu tego modelu.

Wiceprzewodnicząca Komisji p. Małgorzata Moskwa – Wodnicka: rozumiem, że te działania planowane są na lata 2018-2019?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: model musimy stworzyć teraz, bo on jest w ramach projektu, czyli musi powstać do 2018 roku. Natomiast Pogonowskiego jest w tych harmonogramach, które w tej chwili poszły we wnioskach do Marszałka, zakończenie zaplanowano w połowie 2019 roku.

Radny p. Władysław Skwarka: na jakiej zasadzie finansowany będzie ten projekt, w ramach zaliczki, czy refundacji?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: 85 % stanowią środki unijne, a 15 % pochodzić będzie z budżetu państwa. Środki będą refundowane, przy czym płatność ma nastąpić w czterech ratach.

Radny p. Władysław Skwarka: czyli pismo Pani Prezydent, żeby wszystkie jednostki organizacyjne występowały o dotacje może sobie leżeć? Dysponuję pismem, które zostało skierowane do wszystkich jednostek organizacyjnych Miasta Łodzi i tam jest dokładnie wskazane przez Panią Prezydent, że zobowiązuje wszystkich do podpisywania umów w takiej formie a nie w innej, czyli w ramach dotacji a nie refundacji. Dotyczy to wszystkich projektów dofinansowywanych z Unii Europejskiej.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie wiem nic na temat innych projektów, ja w tym momencie mówię o 4 mln 700 tys. zł. Ten projekt jest w ramach refundacji.

Radny p. Władysław Skwarka: jak finansowany będzie projekt na Pogonowskiego, po jego zakończeniu?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie wiem, to musimy opracować w ramach modelu. Wiemy co tam chcemy mieć, ale nie do końca wiemy, kto ma tym zarządzać i jak ma być to finansowane.

Radny p. Władysław Skwarka: chodzi mi o to, czy wiecie, ile to będzie kosztować?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: nie, ale mam nadzieję, że policzymy jak będziemy dokładnie wiedzieć, co tam będzie. W tej chwili mamy pewną wizję, ale nie mamy biznesplanu i modelu. Właśnie to będziemy robić w ramach Pilotażu.

Radny p. Władysław Skwarka: czy tego typu dość znaczne przedsięwzięcia finansowe są wcześniej konsultowane z radnymi? Ten projekt nie był konsultowany.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: z tego, co wiem to z Radą Miejską nie był konsultowany. Myślę, że karta projektów była konsultowana ze wszystkimi wydziałami.

Radny p. Władysław Skwarka: podpisaliście umowę na prawie 5 mln zł i nawet nie zapytaliście o zdanie Komisji Finansów.

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: zapiszę to pytanie, ale zadam je Panu dyrektorowi.

Radny p. Władysław Skwarka: czy latarnicy będą wyposażeni w coś takiego, że będą mogli zawierać umowy z mieszkańcami, którzy mają zaległości w stosunku do Miasta z poprzedniego okresu?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: oni będą mogli tego mieszkańca zaprowadzić do Zarządu Lokali Miejskich, gdzie mieszkaniec podpisze nową umowę. Umowa, która będzie podpisywana między latarnikiem, czy Miastem a mieszkańcem będzie dotyczyć udziału w projekcie pt. pomoc wszechstronna. Natomiast, jeśli to będą zaległości czynszowe, to albo ci ludzie nie mają świadomości takiej, że jest możliwość odpracowania, podpisania jakiejś umowy i to jest kwestia pewnej wiedzy czy zaprowadzenia za rękę i pójście z tym mieszkańcem do ZLM, czy to jest kwestia pracy, bo źle liczą i ich na to mieszkanie nie stać, nie mają takiej świadomości, bo nigdy się nad tym budżetem nie zastanawiali, czy to jest kwestia tego, że nie mają pracy i nie mają z czego płacić i wtedy jest to kwestia jeszcze innej pomocy. Chodzi o to, żeby każdy taki przypadek był przeanalizowany indywidualnie.

Radny p. Władysław Skwarka: jaka jest struktura w tych ośmiu obszarach, jeśli chodzi o mieszkania i lokale użytkowe?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: mamy takie dane, mogę je udostępnić. Mamy zestawienie, ile jest w tej chwili lokali mieszkalnych i użytkowych i ile ich będzie po remoncie.

Radny p. Władysław Skwarka: proszę o przesłanie tej informacji na moją skrzynkę emailową.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: jak będzie realnie wyglądała różnica między pracą obecnych streetworkerów a latarników? Czy streetworkerzy będą pełnić funkcję latarników?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: funkcję latarników będą pełnić wtedy, jeśli się zgłoszą do konkursu i przejdą procedurę naborową. Wiem, że było zainteresowanie streetworkerów w tym zakresie.

Radny p. Jarosław Tumiłowicz: czy to będzie dublowane?

Kierownik w Biurze ds. Rewitalizacji p. Ewa Grabarczyk: to nie będzie dublowane. Chcemy tak połączyć te dwie funkcje i tak je uzupełnić, że absolutnie nie myślimy tutaj o wyeliminowaniu kogokolwiek. Jest taka skala potrzeb i tyle miejsc do pomocy, że trzeba te dwie funkcje połączyć. Wbrew pozorom streetworkerów jest bardzo niewiele, MOPS w chwili obecnej finansuje ośmiu streetworkerów. Streetworkerów bardziej widzimy w działaniach w ramach crossfinansingu, w ramach działań miękkich, projektów 1 – 8. W ogóle założyliśmy sobie takie działanie pt. miejski wolontariat, wzmocnienie wolontariatów min. przez streetworkerów. Tutaj elementów tej układanki jest sporo i na tym

polega cała trudność, ale z drugiej strony myślę, że sukces i wyzwanie polega na tym, żeby te puzzle tak ładnie złożyć, żeby nikogo nie zabrakło w tej układance.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak: bardzo się cieszę, że była tak długa i bujna dyskusja, ponieważ na początku sama miałam trochę wątpliwości wprowadzając ten punkt do porządku obrad Komisji. Myślę, że ta dyskusja też pokazała wielowątkowość i złożoność problemu. Nieobecnym radnym chciałabym pokazać, że jest to typowa działalność promocyjna. Promocja to również wyjście do mieszkańców. Ten II Pilotaż jest próbą kolejnego szerszego wyjścia, jeśli chodzi o rewitalizację społeczną. Swego czasu bardzo dużo prosiliśmy o to, żeby w tej rewitalizacji ten wątek społeczny się pojawił. Cieszy mnie fakt, że w tym projekcie jest również to, iż pracownicy Urzędu między sobą będą lepiej współpracować, ponieważ faktycznie przepływ informacji jest też istotny. Wreszcie te wypracowane dobre praktyki będą upubliczniane i to jest ten wątek najbardziej twardej promocyjny, gdzie część osób tylko w ten sposób patrzy na promocję. Dobre praktyki pokażą, że Łódź jest promotorem pewnych dobrych zmian, które muszą zachodzić w wielu miastach. Potrzeby tego typu działań w naszym Mieście są olbrzymie stąd uważam, że te 4 mln 700 tys. zł to kropla w morzu potrzeb na działania związane z rewitalizacją społeczną. Bardzo serdecznie dziękuję za przedstawienie nam tego projektu, trzymamy kciuki i zachęcamy do pisania kolejnych takich projektów, ponieważ te działania miękkie są tak naprawdę najtrudniejsze. Wybudować coś i wyremontować jest dużo łatwiej niż zmienić świadomość człowieka co do szanowania tego, co powstało wcześniej.

Skrócony wniosek o przyznanie dotacji na projekt pilotażowy w zakresie rewitalizacji dla Miasta Łodzi – etap II stanowi **załącznik nr 7** do protokołu.

Ad. 3. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak poinformowała, że do Komisji wpłynęło zaproszenie na targi turystyczne do Berlina, które odbędą się w dniach 7-9 marca. Dodała, że do tej pory zgłosiła się radna p. Monikę Malinowską – Olszowy.

W związku z brakiem innych zgłoszeń **przewodnicząca Komisji** poinformowała, że w imieniu Komisji na powyższy wyjazd zgłasza radną p. Monikę Malinowską – Olszowy.

Innych spraw różnych i wolnych wniosków nie zgłoszono.

Z uwagi na wyczerpanie porządku obrad **Przewodnicząca Komisji p. Małgorzata Bartosiak** zamknęła posiedzenie Komisji.

Protokół sporządziła:

Sekretarz Komisji

Aneta Michalak

Przewodnicząca Komisji

Małgorzata Bartosiak